

Tóth Csaba PhD
Vadászati Múzeum
Keszthely

,mert szeretek én arra járni, ahol Te lakol...

*„Pannóniában nőtt, teljes szép viola,
Jó magyar nemzetnek biztató hajnala.”
(1797)*

Keressük gyakorta az okszerű összefüggést a megtörtént események láncolatában, vizsgáljuk az események hőseit, megbíráljuk őket erényeikkel, bűneikkel, s feltárni akarjuk az indító okokat s az eszközöket. Nemes példái lelkesítenek, hibái vigyázatra intenek, zomorú eseményei részvétet keltenek. Néha napján az ember meg van győződve, hogy egynémely esemény már korábban megtörtént vele. Mondanivalóm ehhez igen szorosan kapcsolódik. Ne kutassuk titkát, s ne fejsük meg álmát annak a földinek, ki gondolatával vagy tetteivel ezek közé furakodik. Az előzmények apró megfigyelésére mindig szánjunk időt. Ha teszem azt, éppen csütörtökön marad otthon kesztyűnk jobb oldali párja, biztosak lehetünk, hogy ez szerencsét hoz. Ha azonban elmarad a szerencse, akkor ez csakis az otthon felejtett kesztyű hibája lehet. Bonyolult ám az univerzum! Amennyiben kopott bőrszíjas karóránkat nem a jobb, hanem a bal kezünkre csatoljuk fel, biztosak lehetünk, hogy még kint érjük a mosóházi öreg bakot. De módjával cselekedjük ám ezen praktikákat mert vagy maga a természet vagy maguk a vadásztársak sokallják meg szerencsénket! Hosszú és aprólékos munka után mosolygott ránk a szerencse. Vártuk mi már a jövetelét jóval korábban is, de igazán akkor örömteli, ha váratlanul és hosszú munka után érkezik. Három napon át szüntelenül esett az eső hol szaporán, hol meg csak úgy ímmel-ámmal. Az erős szél és a mennydörgés kedvét szegte a bikáknak. A jó bögést megakasztotta. Ha lehetett is hallani egy-egy rövid strófát, - azt csak késő éjjel. A harmadik napra elcsendesedett a szél az eső épp, hogy csak szitált, a nap is ki bukkant, valahogy nagyon bizakodóan indult a délután. Jóval a megbeszélte idő előtt már beöltözve tapogattam és fontoskodtam a vadászház körül.

A vendégem M. is megsejthetett valamit a levegőből, mert Ő is nyakba akasztott gukkerral, zokniba lépett ki a szobájából. Megörültem a korai randevúnak! Csak bólogattunk szaporán egymásra és Ő már nyúlt is a csizmája felé. Ilyen bizakodó indulás után már baj nem lehet, gondoltam. A kocsiban nem szóltunk egymáshoz, de azért még egy sort bólítottam, amire M. igen helyesen, lassan de határozottan oldalra kezdte billegetni a fejét ,ami annyit jelentett ,hogy na majd meglátjuk. A köves úton szembetalákoztunk vadásztársammal, aki még csak akkor ment a vendégéért. Egyből látta, hogy mi ketten nagy tettekre készülünk. Talán most már Ő is jobban nyomta a gázpedált, mert a négy nap böjt után Ő is vágyott a dicsőségre, mert valljuk meg őszintén, a vendéggel meglövetett bika, néha nagyobb elismerés, mint a saját bikánk kézre kerítése. Amint lefordultunk a köves útról, hamar megszabadultunk a kocsinktól és halkan nyugodt tempóban haladtunk a vizes fűben. A bürök szaga, a csigák ezrei és a még mindig erős napsugár szinte májusi bakozást varázsolt egy pillanatra körénk. Nem a nádas felé vettem az irányt, ahol beállt bikát tudtam és próbáltuk is már belopni hasztalan, hanem a terület szárazabb égeres és nyáras foltjai felé.

Amint óvatosan kinéztem a kaszált nyiladékra egy tehenet láttam a nádasból kilépni úgy 150 méter távolságban. Nyomban utána nyomult egy borjú és egy üdő is. Rövid várakozás után óvatoskodtunk fel a magaslesre, ami a nyiladék sarkában, részben takarásban állt. Amíg én másztam M. nézte a szarvasokat, amikor pedig Ő következett én távcsöveztem, s ha emelte a fejét valamelyik a halk pissenésemre mozdulatlan várt M. Amint felért a szemünket le nem véve a szarvasokról kényelmesen elhelyezkedtünk és még egy óvatos szálkereszt ráhelyezést is tudott próbálni. Aztán rendületlenül a nádaszt kémleltük hátha megpillantjuk az ágak végét. Annyira korán volt még, hogy abban bizakodtunk a bika még nászát piheni a közeli hús árok mélyén. Szemlátomást nyugodtan csipegettek, csak a borjú ugrott meg néha játékosan . A nádasban azonban gyanús csend honolt. A várt roppanás elmaradt. Pedig de szívet dobogtató is amikor egy nagyvad töri a nádat, s hosszú percek telnek el, mire kivillan egy agancsvég, vagy maga a test, a magas nádból. M. egyre gyakrabban pislogott rám s már én is tudtam, hogy nincs a közelben az akire várunk. Magukban vannak az eladó sorban lévő. Azonnali továbbindulást vezényeltem és hosszú cserkelésre készítettem fel a vendégemet. Jó iramban haladtunk, és valahol tudtam, hogy ma célba fogunk érni. A kiszemelt út felénél lehattunk, mikor megszólalt irányunkból két közepes hangú bika. Amíg tartott az utunk, végig kitartóan bögték. Amint elértük az

égeres Északi sarkát megszólalt az erdő túloldalán egy öreg vitéz mélyen azonos szüneteket hagyva. Egy helyről hallottuk a bögést. Kapóra föl! Van talán még egy félóránk. Az első nyiladékon átcsúszva szaporán igyekeztünk a második nyiladék közepe táján vélt bikához. Az árokpárt szélén belebotlottunk egy ígéretes, villás bikába. Egy rövid ideig farkasszemet néztünk vele majd tovább sietve jóval később hallottuk elugrását, szerencsére nekünk kedvező irányba. Ahogy közeledtünk célunk felé, végig kitartóan, mélyen szólt. Néha fáradtnak, néha ingerültnek hallottuk a bikát. Elérkeztünk a nyiladék közepére, ahonnan tovább lépni már felelőtlenség lett volna. Baloldalon tőlünk a sűrűben, 50-60 méterre lehetett teheneivel. Rohamosan sötétedett. Tőlünk jobbra, nem messze egy páratlan tizennégyes mellék bika lépett át a nyiladékon. Kürtöm harmadik strófájánál olyan esemény játszódott le, hogy még most is beleremeg a horgas inam, ahogy ezeket a sorokat írom. Mint egy vonat indult meg a bika zsinórban hozzánk. A kürtöt elengedve a távcsöveget fogtam kézbe bár sejtettem, hogy nem fog kelleni. A bika a fiatal égert erősen verve kilépett tőlünk 20 méterre. Azt, hogy nem vett észre annak köszönhetjük, hogy az előbb elugrott bika irányába figyelt. M. még a puskáját sem tudta felemelni olyan gyorsan zajlott le az egész. A bika öreg visszarakott, jobb oldalt 5-ös, bal oldalt 4-es korona, úgy 10 kg körülnek tűnt. M. viszont élő halottnak. Túl nagy, túl nagy – súgta mozdulatlan mikor a bika megfordult és visszament a sűrűbe. Biztattam, hogy élete bikája állt előttünk s, hogy próbáljuk meg újból. Talán csak szavaimra várt, mert határozottan bólintott s felemelte fegyverét. Na, a java csak most jön, gondoltam mikor a bögőkürtömbe fújtam. Mérgesen és amilyen hangosan csak tudtam. Még leírni sincs időm olyan gyorsan játszódott le az előbbi jelenet. Méterre ott jött ki ahol az előbb, épp oly mérgesen. Ahogy felállt a csatornapartra még nagyobbnak tűnt. Meglepődtem a rövid lövéshangra. Nem bíztam M.- be, hogy elvállalja a lövést.

A bika lábait maga alá kapva összeesett. A lélek még ép, ugrásra kész a test már vesztett ősi erejéből. A lövilág utolsó perceit éltük. A fejét emelő bikára nyaktő lövést küldtem, ami után elcsendesedett. Nem úgy, mint mi. Az átélt izgalmak hatására még mindig suttogva, összeölelkezve álltunk és lapogattuk egymást a 15 méterre fekvő bikánk mellett. Mégis hosszú percek teltek el míg M. –et a ravatal közelébe invitáltam. Hagytam had markolássza, simogassa élete bikáját.

Igazi öreg visszarakott gímbika volt a magyar föld utánozhatatlan gyöngyszeme.

Éveket járt hazánkba és most átélhette mindazt, amit korábban csak álmodni mert, amit korábban csak olvasmányjaiból ismert. Két felnőtt ember suttogott gyermek módjára a feltört bika mellett. Igyekeztünk mindent úgy hagyni ahogy rátaláltunk, készülve a másnapi

fotózásra.

Visszafelé sétálva elemeztük a történeteket kitérve arra is, hogy barátaink is hallhatták lövését és már biztos türelmetlenül várnak bennünket. Másnap reggel szemerkélő esőben újra átéltük az előző nap izgalmait. M. kért, hogy térdeljek külön egymagam is bikája mellé. Mosolyogva, de meghatottan intett nemet mikor mellém akartam hívni. Arcán különös mosoly futott át. A te bikád is! - mondta társai gyűrűében. Meghatódtam figyelmességén.

Két évvel később hivatalos úton M. faluja közelében jártam. Feltétlen vár egy rövid pihenőre és ragaszkodik a látogatáshoz – mondta ellenkezést nem tűrő de barátságos hangon a telefonban. A gazdálkodó családi birtokon század elei, sötét rönkborítású kétszintes paraszti ház állt. A nappaliban régi, fából faragott fejű közepes, de inkább gyenge bikák néhány zerge társaságában az ablakok körül selejt bakok népes hada.

A főhelyen közös bikánk, mellette egy vékony keretben fotó, amin egy boldog kísérő vadász térdel M. bikája mellett szemerkélő esőben. Ennek már nyolc éve. De sok jó bika került már azóta terítékre! Milyen jó is visszavinni az emberi elmét a múltba, a lefolyt események pókháló szötte homályába, hogy innét merítsünk a hagyomány és az erkölcs iránt lelkesedést, igaz hazafiságot.